

Transformace dimenze

Cílem práce je zjistit, zda děti věkové skupiny 5 – 6 let jsou schopné řešit úkoly využívající transformaci z prostoru do roviny. Vzhledem k tomu, že tato oblast předmatematické výchovy není v současné literatuře příliš rozpracována, je téma aktuální.

V teoretické části práce je popsán vývoj poznávacích schopností dětí předškolního věku, vývoj myšlení podle J. Piageta a stručně z historického pohledu zmíněny některé názory na souvislost mezi inteligencí a vnímáním. Autorka se poté zaměřuje na vývoj předmatematického myšlení, cíle předmatematické výchovy a podrobně charakterizuje transformaci a její různé formy. Vzhledem k tématu práce se zabývá transformací z prostoru do roviny, přičemž uvádí konkrétní ukázky činností vhodných pro mateřskou školu. Text je systematický, jednotlivé kapitoly na sebe obsahově i logicky navazují, což svědčí o schopnosti autorky pracovat s různými zdroji. Připomínku mám pouze k tomu, že některé tituly (s. 6, 7 - Matějček, 2005; s. 9 – Hejný, 1990; s. 15 – Langmeier, Krejčířová, 2006; s. 29 - Kaslová, 2007) nejsou zapsány v seznamu literatury. Na s. 29 – 30 rovněž chybí odkazy na obrázky ze s. 29.

V metodologické části je jasně formulován cíl experimentu a jsou popsány použité metody a podmínky experimentu. Zadání sedmi úkolů, které studentka pro experiment vytvořila, je motivováno pohádkovým příběhem. Děti jednotlivými úkoly tedy provázejí pohádkové postavy (medvídek Pavlík, pastelka Boženka, krtek Barbora, sob Bob), čímž se zvyšuje motivace k řešení. Kritéria hodnocení úkolů jsou stanovena s ohledem na dovednosti dětí uvedeného věku.

Experimentální část obsahuje výběr zkoumaného vzorku, podrobný scénář experimentu a jeho vyhodnocení. Charakteristika dětí je provedena podle stejných předem stanovených kritérií. Experiment byl vyhodnocen formou přehledných tabulek a také slovně. Autorka se zaměřila zejména na podrobnou kvalitativní analýzu, ale objevuje se i analýza kvantitativní. Kromě sledovaných jevů jsou popsány i strategie, které děti při řešení úkolů používaly. Text obsahuje i prvky sebereflexe. Závěry jsou formulovány vzhledem ke stanovenému cíli. Studentka zjistila, že nejjednodušší bylo pro děti uvedeného vzorku poznat siluety předmětů. Nejobtížnější bylo pro děti na základě pozorování stavby z kostek z různých úhlů postřehnout, že stavba se při změně úhlu pohledu změní.

V následujícím textu uvádím náměty k diskusi:

- s. 6 – Uvádíte dva způsoby chápání předškolního věku. Jaký způsob ve své práci upřednostňujete?
- s. 28 – Popište podrobněji uchopování oběma rukama současně v pohybu souměrném a nesouměrném.
- s. 37 – Dítě vybralo kostky nebo je pouze podalo?
- s. 49 – Je formulace „Zkus kostky postavit na sebe do jedné řady“ přesná?

Grafická stránka práce je na dobré úrovni, nevyskytují se závažné odborné ani metodické chyby. Najdeme však drobné překlepy a chyby v interpunkci. Text je vhodně doplněn fotografiemi pomůcek. Přílohy obsahují některá řešení dětí.

Kontrola plagiátorství prokázala, že práce je původní, neboť nebyly nalezeny žádné podobné dokumenty.

Autorka ukázala, že zvládne správně připravit experiment, realizovat ho s dětmi v mateřské škole a provést jeho vyhodnocení. Závěry vyplývající z analýzy experimentu jsou přínosné pro didaktiku preprimárního vzdělávání.

Text splňuje požadavky na bakalářskou práci. Doporučuji uznat práci jako bakalářskou a navrhuji klasifikaci

v ý b o r n ě

PhDr. Šárka Pěchoučková, Ph.D.
vedoucí práce

V Plzni dne 28. 5. 2019